

Voorstellen van amendement op wetsontwerp houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen I (55-3679/001)

maandag 20 november 2023

I. AMENDEMENT 1

Hoofdstuk 2. Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek

Artikel 6/1 (nieuw)

Artikel 32ter, ingevoegd bij de wet van 19 oktober 2015 en vervangen bij de wet van 25 december 2016, wordt aangevuld met een vijfde lid, dat luidt als volgt:

“Verzoekschriften, conclusies of andere proceshandelingen die worden neergelegd via het informaticasysteem bedoeld in het eerste lid, worden geacht ondertekend te zijn.”

VERANTWOORDING

1. Artikel 743, 3^e lid Ger. W. werd gewijzigd door artikel 31 van de wet van 25 mei 2018 tot vermindering en herverdeling van de werklast binnen de rechterlijke orde (BS 30 mei 2018) waardoor enkel **conclusies** die niet zijn neergelegd via het in artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde informaticasysteem (te weten e-Deposit), moeten worden ondertekend door de partijen of door hun raadsman.

Met die wijziging wilde de wetgever paal en perk stellen aan de vereiste van rechters dat neergelegde conclusies steeds met een fysieke handtekening werden ondertekend. Die vereiste leidde in de praktijk immers vaak tot onnodige bijkomende kosten en werklast, of zelfs tot een vertraging van de rechtsgang. Advocaten moesten die conclusies ofwel afdrucken, manueel ondertekenen en vervolgens inscannen alvorens ze die konden neerleggen via e-Deposit, ofwel moesten ze die overeenkomstig artikel 863 Ger.W ter zitting of binnen een door de rechter bepaalde termijn regulariseren.

Nochtans garandeert een elektronische neerlegging via e-Deposit de identiteit van de neerlegger, zijn bedoeling om de rechtshandeling te stellen én de integriteit van de stukken, zodat het niet noodzakelijk is om die stukken nog eens te ondertekenen (zie *Parl.St. Kamer 2017-2018, nr. 2827/001, 12-13*).

2. Sinds het KB van 29 september 2021 tot wijziging van het KB van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek (BS 1 oktober 2021) kunnen, naast conclusies, memories en stukken, ook **“verzoekschriften op tegenspraak, gezamenlijke verzoekschriften, verzoekschriften tot hoger beroep, eenzijdige verzoekschriften en proceshandelingen gericht aan de rechter in de loop van de procedure”** via e-Deposit worden neergelegd.

Toch ontbreekt een gelijkaardige regeling als voor conclusies, zodat advocaten hun verzoekschriften altijd moeten afdrucken, manueel ondertekenen en inscannen alvorens ze die elektronisch kunnen neerleggen via e-Deposit. Wanneer ze dat niet doen, worden ze alsnog opgeroepen door de griffie of de rechter om hun stukken te regulariseren. Dat brengt opnieuw onnodige bijkomende kosten en werklast voor advocaten en de griffie met zich mee, en leidt ook tot een vertraging van de rechtsgang.

3. Dit amendement strekt er daarom toe om **een algemene afwijking** in artikel 32*ter* Ger.W. op te nemen op de geldigheidsvereiste om proceshandelingen, zoals verzoekschriften en conclusies, nog te ondertekenen. Wanneer die handelingen worden neergelegd via het informaticasysteem bedoeld in dat artikel, worden ze geacht ondertekend te zijn.

SUBAMENDEMENTEN VOOR HET GEVAL AMENDEMENT 1 NIET WORDT AANGENOMEN

Het hoofdamendement 1 wil een algemene afwijking invoeren ten aanzien van alle huidige (en eventueel toekomstige) geldigheidsvereisten om bepaalde proceshandelingen steeds manueel te ondertekenen. Wanneer die worden neergelegd via het informaticasysteem bedoeld in artikel 32*ter* Ger.W., worden ze geacht ondertekend te zijn. Als hoofdamendement 1 niet wordt aangenomen, dringt zich een wijziging op van alle artikelen die een handtekeningvereiste opleggen. De verantwoording daarvoor is dezelfde.

SUBAMENDEMENT 1

Hoofdstuk 2. Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek

Artikel 17/1 (nieuw)

1. Artikel 743, 3^e lid Ger. W. werd gewijzigd door artikel 31 van de wet van 25 mei 2018 *tot vermindering en herverdeling van de werklust binnen de rechterlijke orde* (BS 30 mei 2018) waardoor enkel **conclusies** die niet zijn neergelegd via het in artikel 32*ter* van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde informaticasysteem (te weten e-Deposit), moeten worden ondertekend door de partijen of door hun raadsman.

Met die wijziging wilde de wetgever paal en perk stellen aan de vereiste van rechters dat neergelegde conclusies steeds met een fysieke handtekening werden ondertekend. Die vereiste leidde in de praktijk immers vaak tot onnodige bijkomende kosten en werklust, of zelfs tot een vertraging van de rechtsgang. Advocaten moesten die conclusies ofwel afdrukken, manueel ondertekenen en vervolgens inscannen alvorens ze die konden neerleggen via e-Deposit, ofwel moesten ze die overeenkomstig artikel 863 Ger.W ter zitting of binnen een door de rechter bepaalde termijn regulariseren.

Nochtans garandeert een elektronische neerlegging via e-Deposit de identiteit van de neerlegger, zijn bedoeling om de rechtshandeling te stellen én de integriteit van de stukken, zodat het niet noodzakelijk is om die stukken nog eens te ondertekenen (zie *Parl.St. Kamer 2017-2018, nr. 2827/001, 12-13*).

2. Sinds het KB van 29 september 2021 *tot wijziging van het KB van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek* (BS 1 oktober 2021) kunnen, naast conclusies, memories en stukken, ook **“verzoekschriften op tegenspraak, gezamenlijke verzoekschriften, verzoekschriften tot hoger beroep, eenzijdige verzoekschriften en proceshandelingen gericht aan de rechter in de loop van de procedure”** via e-Deposit worden neergelegd.

Toch ontbreekt een gelijkaardige regeling als voor conclusies, zodat advocaten hun verzoekschriften altijd moeten afdrukken, manueel ondertekenen en inscannen alvorens ze die elektronisch kunnen neerleggen via e-Deposit. Wanneer ze dat niet doen, worden ze alsnog opgeroepen door de griffie of de rechter om hun stukken te regulariseren. Dat brengt opnieuw onnodige bijkomende kosten en werklust voor advocaten en de griffie met zich mee, en leidt ook tot een vertraging van de rechtsgang.

3. Dit amendement strekt er daarom toe om in artikel 1026 Ger.W. te verduidelijken dat alleen verzoekschriften die niet via het informaticasysteem bedoeld in artikel 32ter Ger.W. worden neergelegd, ondertekend moeten worden. Verzoekschriften die via dat systeem worden neergelegd moeten dus niet meer worden ondertekend.

SUBAMENDEMENT 2

Artikel 17/2 (nieuw)

In artikel 1034ter, 6° van hetzelfde Wetboek, worden na de woorden “of van zijn advocaat,” de woorden “wanneer het verzoekschrift niet is neergelegd door middel van het informaticasysteem bedoeld in artikel 32ter.” gevoegd.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij subamendement 1, die *mutatis mutandis* geldt.

SUBAMENDEMENT 3

Artikel 17/3 (nieuw)

In artikel 1344bis, 2° lid, punt 5 van hetzelfde Wetboek worden na de woorden “de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat” de woorden “wanneer het verzoekschrift niet is neergelegd door middel van het informaticasysteem bedoeld in artikel 32ter.” gevoegd.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij subamendement 1, die *mutatis mutandis* geldt.

SUBAMENDEMENT 4

Artikel 17/4 (nieuw)

In artikel 1344octies, 2° lid, punt 5 van hetzelfde Wetboek worden de woorden “wanneer het verzoekschrift niet is neergelegd door middel van het informaticasysteem bedoeld in artikel 32ter,” ingevoegd voor de woorden “de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat,”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij subamendement 1, die *mutatis mutandis* geldt.

II. AMENDEMENT 2

Artikel 17/1 (*nieuw*)

In artikel 1344*octies* van hetzelfde Wetboek wordt het derde lid vervangen als volgt:

"Als het verzoekschrift wordt ingeleid bij verzoekschrift op tegenspraak, wordt een getuigschrift van de woonplaats van de in het tweede lid, 3°, vermelde persoon, afgegeven door het gemeentebestuur of een uittreksel uit het Rijkregister van de natuurlijke personen, bij het verzoekschrift gevoegd."

VERANTWOORDING

Dit amendement vervangt het derde lid van artikel 1344*octies* Ger.W., om te verduidelijken dat het getuigschrift van woonplaats van de persoon tegen wie een vordering wordt ingesteld tot uithuiszetting uit plaatsen die hij zonder recht of titel betreft, ook middels een uittreksel uit het rijksregister bij het verzoekschrift op tegenspraak mag worden gevoegd. Zo beschikt de indiener van dat verzoekschrift over de keuze om hierbij ofwel een getuigschrift van woonplaats afgeleverd door het gemeentebestuur te voegen, ofwel een uittreksel uit het rijksregister.

Zo wordt niet alleen aangesloten bij de algemene regeling voor verzoekschriften op tegenspraak in artikel 1034*quater* Ger.W., maar ook bij de gelijksoortige wijziging van artikel 1344*bis* Ger.W. door de wet van 26 december 2022 *betreffende de vermelding van de rechtsmiddelen en houdende diverse bepalingen in gerechtelijke zaken* (BS 30 december 2022).

III. AMENDEMENT 3

HOOFDSTUK 3 – Wijzigingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen

Artikel 20

Het voorgestelde artikel 2:12, § 2, tweede lid van het Wetboek Vennootschappen aanvullen met een punt e), dat luidt als volgt:

"e) de advocaten in het kader van hun opdrachten."

VERANTWOORDING

1. Het is essentieel voor een efficiënte en goede uitoefening van hun beroep dat advocaten online toegang hebben tot het elektronisch databanksysteem in het kader van hun opdrachten. Dat databanksysteem bevat immers informatie omtrent de rechtspersoon die noodzakelijk is voor het verlenen van juridische bijstand bij geschillen die kunnen rijzen naar aanleiding van bv. foutieve handelingen van bestuurders of de rechtspersoon, of een optreden buiten het toegekende mandaat.

Bovendien bevat het elektronisch databanksysteem informatie die advocaten kunnen aanwenden in het kader van hun waakzaamheidsverplichtingen onder de wet van 18 september 2017 *tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten*.

2. Verder valt het vandaag in het licht van de digitalisering van Justitie niet meer te verantwoorden dat advocaten zich steeds naar de griffie van de ondernemingsrechtbank moeten begeven voor cruciale informatie. Door advocaten toe te laten het elektronisch databanksysteem online te raadplegen, wordt de griffie ontlast en kunnen rechtzoekenden rekenen op een snellere – en dus betere – dienstverlening.

IV. AMENDEMENT 4

Artikel 21

Het voorgestelde artikel 2:23, § 1/1, vijfde lid van het Wetboek Vennootschappen aanvullen met een punt e), dat luidt als volgt:

“e) de advocaten in het kader van hun opdrachten.”

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement 3, die *mutatis mutandis* geldt.

V. AMENDEMENT 5

HOOFDSTUK 4 – Wijzigingen van de Wet van 16 oktober 2022 tot oprichting van het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde en betreffende de bekendmaking van de vonnissen, houdende tijdelijke versoepelingen betreffende de elektronische ondertekening door leden of entiteiten van de rechterlijke orde en tot wijziging van de assisenprocedure betreffende de wraking van de gezworenen

Artikel 24/1 (nieuw)

In artikel 9, 6° van dezelfde wet, meer bepaald in het voorgestelde artikel 782, § 5, derde lid, 3° Ger.W., worden de woorden *“en, in geval van identiteitsgegevens van een advocaat, na het advies van de bevoegde stafhouder,”* ingevoegd tussen de woorden *“na advies van het openbaar ministerie”* en *“indien de verspreiding ervan de veiligheid van de magistraten”*.

VERANTWOORDING

1. Artikel 782, § 5, derde lid Ger.W., ingevoegd door artikel 9, 6° van de wet van 16 oktober 2022, bepaalt dat, alvorens een vonnis kan worden opgenomen in het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde, de gegevens in dat vonnis die toelaten personen (on)rechtstreeks te identificeren, moeten worden gepseudonimiseerd.

Daarentegen worden de identiteitsgegevens van magistraten, leden van de griffie en advocaten in de regel niet gepseudonimiseerd. In afwijking van dat principe bepaalt artikel 782, § 5, 3° lid, 3° dat die gegevens wel worden gepseudonimiseerd als de verspreiding ervan de veiligheid van de magistraten, de leden van de griffie, de advocaten of hun entourage in het gedrang kan brengen. De korpschef van gerecht kan daartoe beslissen na advies van het openbaar ministerie.

2. Het is echter niet alleen de taak van het openbaar ministerie om hierover te adviseren, maar ook van de stafhouder. De stafhouder waakt immers over de belangen van de advocaten die bij diens Orde zijn ingeschreven. Bijgevolg komt het eveneens aan de stafhouder toe om hierover een advies uit te brengen.